

PROGRESUL

Abonamentul:

pe un an 8 cor., pe jumătate de an 4 cor.
Pentru România și străinătate anual 10 cor.

Foae social-culturală. Apare în fiecare Sîmbătă.

Redacția și Administrația Nr. 817.
Telefon Nr. 36.

Dorul de casă (Nostalgia).

de
Dr. Gheorghe Crăiniceanu.

Rar un popor care să țină mai mult la căminul său decît Românul; o însușire de altfel înăscută și celorlalte popoare de același sînge, adică cele de gîntea latină. La marele și obiditul poet roman Ovidiu, în exilul său dela Constanța, trebuie să fie ajuns la culme acest dor, căci și scrie cu doioșie despre căminul părintesc, cum atrage cu dragălașie pe totnatul și nu-l lasă să-l uite vreodată:

Natale solum omnes dulcedine cunctos
Ducit, et non sinit immemores esse sui.

În timpuri mai recente, în resboiul franco-german (1870—1871) nostalgia s'a ivit în mod epidemic în cele din urmă zile ale asediării Parisului, încît a fost discutată și în ședințele Academiei franceze de medicină.

Dar afară de însușirea înăscută, să vedem ce alți factori mai conlucrează la accentuarea acestui sentiment al poporului nostru.

În primul loc putem acuza creșterea părintească. Mama își crește odrasla mai mult

în idea de a nu se prea îndepărta de locașul lor; pentru mama română e o adevărată pastose, cînd fiul ei părăsește locul natal, căci își zice: ce soarte va avea în lume, sănătos sau bolnav, cine-l mai îngrijește ca dînsa, și în cazul extrem, mort, cine-l bocește, cine-l comînduește... Biata ființă toată se omoară cînd pleacă, parcă i-ar fi și murit. Mama germană cum îi crește copilul, îi face „bindlu“ și-l trimite în „fremt“, în „vandroc“. Evreica cum îl vede că poate ține o tablă la pept, legată cu un șiret (panglică) după gît, îi dă drumul ca să facă „geșeft“ cu sulari de ață, șireturi etc. Ubi bene, ibi patria. Ungurul însă zice: Extra Hungariam non est vita; si est vita non est ita. Astfel caută să se scuture de ei, iar nu să-i opoșească pe lingă sine, cum obicinuesc a face mai toate mamele române.

Nici după un șir lung de ani nu pot uita cuvintele duioase ale reposităii învățătoarese Novac: orî nu mi-e dor de rude, de munții Tilva, Rolul, cu cleanțurile lor, de am plecat așa departe (eram la Iași).

Un alt motiv că românul nu dorește a se înstrăina de căminul părintesc, este mul-

țumirea sa cu un trai cît de simplu, așa cum a apucat din moși-strămoși; lui nu-i trebuie viață luscioasă, confortabilă, cum o rîvnesc la culme alte popoare. Aci se mai adaogă și legăturile strînse de nemoteni, de vecini, de cunoscuți, de obiceiuri...

Dar lumea nu poate sta pe loc, a început și la Romîni a se dezvolta gustul către un trai mai bun avînd cerințe mai mari, decî o tendință spre cultură etc.

Negustorii Olteni, ear în Ardeal mai ales Seliștenii, au eșit din cercul lor restrîns, respîndindu-se prin toată țara românească; ba făcînd concurențe și Ovreilor din Iași. De mirare este și cum Romîni Ardeleni se expatriază pentru câștig mai bun la America. Dar nu ne miră deloc lamentările lor pornite din dorul de casă.

Armata română încă contribuie a desbăra pe tineri dela căminul lor și a-i mai deprinde să-și caute existența și înafară de satul lor. În armata austro-ungară depărtările sînt mai mari, decî și nizuința de scăpare prin simulări, mutilări etc. e mai pronunțată. Cîntecel „cătaneî“ sînt decî cu mult mai jalnice decî ale „soldatului“,

Foiță originală.

Evoluția și creațiunea

de
Dr. M. Vladimirescu.

Aceste visuri antropocentrice le-au respirat alcătuitorii teoriei descendente: Jeane Baptiste de Lamarck (1744—1829) și Charles Darwin (1809—1882), al căror înaintevistitor a fost marele poet Wolfgang Goethe dela anul 1789.

Precum universul, viața organică și anorganică, tot astfel și omul e supus legii evoluțiunii! În cursul încreierii, unul dintre elementele de pe pămînt: cărbunele (Carboneum „C“), acest element miraculos se desface de alte elemente și alcătuiește forma oricărei vieți organice! Din protoplasmă se formează protozoele (animale unicelulare) și din acestea se dezvoltă metazoole (animale multicelulare), dar la decurgerea acestei dezvoltări au trebuit milioane și milioane de ani!

Milioane și milioane de ani au trebuit să treacă, pînăce dezvoltarea animalelor s'a ridicat mereu la un grad din ce în ce tot mai înalt, dezvoltîndu-se din ce în ce tot mai mult și formele animalelor.

Dintre animale vertebratele au ajuns la cel mai mare grad de dezvoltare. Vertebratele s'au dezvoltat în veacul „Trias“, din reptilii și din amfibii. Cea mai desevisită specie a vertebratelor sînt „Primatele“, ce s'au dezvoltat, în veacul „terțiar“ (barem înainte de 3 milioane de ani), din „Prochioriate“. — Insfîrșit specia cea mai nouă și cea mai desevisită a „primatelor“ este omul (homo

sapiens), care abia către finea veacului „terțiar“ (înainte cu 1 milion de ani) s'a dezvoltat din șirul lung al (pithecantropus) parinților-protoparinților săi animalici.

„Din anatomia comparativă reiese pentru oricare cercetător critic, nepreocupat, faptul plin de însemnătate, că zidirea corpului omenesc cu zidirea corpului bunăoară al „Pithecantropus“-clor este nu numai foarte asemănător, ci în toate raporturile mai însemnate este absolut aceeași. Aceleași 200 oase, în aceeași ordine și compoziție ne compun trunchiul; aceleași 300 de mușchi ne dă mișcarea corpului; aceleași păr ne acopere corpul; aceeași grupă de firicele gangliare compun zidirea minunată a creierului, aceleași patru camere ale inimii zmîrcuesc și ne dau circulația sîngelui; aceeași 32 de dinți, în aceeași ordine; aceleași părți baloase, aceleași ficăți, aceleași mațe isprăvesc mistuirea bucatelor; aceleași organe de sporire fac cu puțință menținerea și continuitatea genului omenesc (Vezi Ernst Hæckel „Die Weltrathsel“).

Același lucru îl spune și vestitul profesor al Universității din Haidelberg, savantul Dr. Hermann Klatsch, vorbind despre omul diluvial din Krapina (Croatia):

„Căci în ceie din urmă o asemănare exactă a omului cu lumea animalică o arată o astfel de potrivire fundamentală, încît pentru un cercetător modern al naturii comunitatea omului, coroana creațiunii, cu lumea animalică este absolut de sine înțeleasă!“

Cu asemenea citări din operele specialiștilor și a învățaților de primul rang am putea să umplem tomuri întregi!

Anatomia comparativă modernă a dovedit

și în concret, experimental, cele suszise. Cităm de pildă următoarele:

La animale înrudite, ce se țin de aceeași familie se poate injecta sînge sub piele, fără ca să le facă v'ro vătămare, adică fără a se produce v'ro dizoluție; animalele neînrudite nu pot suferi acest lucru, pentrucă sîngele străin, de alt neam, le cauzează stricăciune. Sîngele miței se poate injecta în corpul tigruului, în al miței sălbatice, etc. și întors sîngele astora în sîngele miței: sîngele cînelui în corpul lupului, al vulpei etc. și vice-versa. Dar sîngele gîștei al ciocărliei nu se poate injecta bunăoară în trupul porcului, al miței, nici întors sîngele miței în al găinii ș. a. m. d.

Înrudirea formelor de dinafară, statorite prin morfologie, se poate dovedi astfel experimental mai pre sus de orice îndoială, ca o contra probă al adevărului teoretic.

Astfel ce ne dovedește faptul, că sîngele unui cimpanz se poate, fără orcare deranj, injecta în corpul omului, și întors sîngele omului în corpul cimpanzului?! Dovedește: nemotenia corpului omenesc cu a cimpanzului, derivînd amîndoi dela aceeași stramoși (Vezi prelegerile profesorului Dr. Hermann Klatsch).

Aparținerea omului la lumea animalelor, și desclînit la „Primate“ și ordinea dezvoltării lui dela aceste animale a dovedit-o în mod neîndoelnic și embriologia modernă.

Placentaliile, soiul cel mai dosăvîrșit al vertebratelor, cari își alimentează embrionul cu o „placenta“, ce și-a luat numele dela vasele sîngelui pline de suc din pîntecele mamei, se sporesc în mod firesc din spermium și ovulum. Milioanele de firicele de spermium, asemănătoare

și limba catanei nu e a maicei sale . . . Dar decind vigorile disciplinei sînt mai moderate, termenul de serviciu mai scurt, s'a mai rîrit și nostalgia printre soldați.

În fine un important factor a alunga nostalgia este fără îndoială progresul în cultură: civilizația, care în general prinde bine la toate îndreptările vieții. Eată o cauză, din care nu putem fi cu desevîrșire împotriva emigrărilor năvalnice, ce pecit ni-se par acum de păgubitoare, peatit de folositoare se pot dovedi în viitor prin rezultatele lor practice, avînd nădejde întemeiată, că pe toți emigrații Români, dorul de casă earășî îi va aduna în jurul trunchiului, de care s'au desprins numai vremelnici! . . .

Importanța unei linii ferate între Iablanița—Bozovicî—Anina.

S'a mai proiectat o linie ferată prin Almăj, așa zicînd perpendiculară pe cea existentă, astfel ca Almăjul să fie tăiat cruciș și curmziș și credem că înființarea acestei linii nici nu poate întîrzia mult. Unii vor s'o aibă dela Iablanița Bozovicî—Sasca și Biserica albă, ca execuție poate mai ușoară; alții cred mai folositoare legătura ei cu Anina. Pentru Oravița firește ar fi cea mai din urmă de mare însemnătate. Băile Marilla și Valea băilor (Bányavölgy) ar dobîndi prin aceasta o nouă arteră de a se elementa cu vizitatori, că și așa Băile Erculane nu-î mai poate adăposti destul de bine. Și apoi numita linie le-ar deschide o doua Elveție de excursiuni prin admirabilele regiuni muntoase și cu păduri seculare; căci pe actuala linie înconjurul e prea mare pe la Caransebeș—Lugoj—Timișoara—Iasenova—Oravița.

Mai este apoi și Rudăria etc. care avînd cale ferată, și-ar putea scoate la iveală produsele minerale din pămînt.

acelor cu gamalie, sînt pestemăsură de sprintene și se vād numai cu microscopul. Milioanele de ovium încă se pot vedea numai cu microscopul. După eiaculatio, la împreunare, milioanele de spermium împrejmuesc cîte un ovium, însă numai un spermium reușește a se incuiba în el! Și după ce s'a întimplat aceasta, ovulum îndată se îngrădește cu o pelcuță nemărginit de fină, care oprește intrarea și altor spermium. Cu aceasta însfirșit s'a isprăvit marea operă a fructificării, și viața noiei ființe viețuitoare desinestătoare îi este dată. Astfel se petrece fructificarea la toate placentaliile și tot astfel se întimplă și la om! Curios, că la toate placentaliile încă se observă gingașul fenomen, ce se zice „iubire“, izvorul nesecat al poezilor. Însă la pești ovium înnoată slobod prin apă, reminind împreunarea numai la voia întimplării. La pești nu e nici o urmă a instinctului de „iubire“.

Embrionul își menține în forma de ante partum, asămănarea cu celelalte embrionuri înrudite. Această asămănare scade cu atît mai tîrziu, cu cît e mai aproape înrudirea; mai de timpuriu se descompun embrionii animalelor mai departe înrudite, și mai tîrziu a animalelor mai aproape înrudite. În periodul mai de timpuriu al dezvoltării, embrionul multor animale sugătoare nici nu se deosebește de embrionul omenesc; desclinierea abia mai tîrziu se arată. Embrionul omenesc pînă în luna a treia a dezvoltării are branchii (fălcii) ca la pește. Embrionul la om și la maimuțe își menține asămănarea pînă la naștere.

Mulți nu știu poate, că femeiușă la maimuțe are regula curățirii singelui (menstruația) chiar ca la femeie. Și aceste toate sînt adevărate fenomene autogenetice!

Să sperăm că se va găsi cît mai curînd un întreprinzător pătruns de însemnătatea liniei aci indicate ca să înceapă construirea.

Și să avem nădejde deplină, că în cele din urmă totuși vor rezbi avantajile, ce vor îndemna lumea de a preferi linia Iablanița—Anina—Oravița, mai ales cum s'a început deja acum și linia Oravița—Bocșa. Decî dela Oravița legătura directă și cu linia principală Baziaș—Budapeșta și cu Bocșa etc.

CORESPONDENȚE.

Onorată Redacțiune!

„Este lucru cunoscut, că e o binecuvîntare și o mare norocire pentru o comună, cînd îi rînduește Dumnezeu un preot bun și evlavios“.

Cu aceste cuvinte s'a început adresa de mulțumită către Prea bunul nostru Episcop Nicolae Popea, trimisă de membri comitetului parohial, din incidentul decorării preotului *Ioan Murgu* din Sasca montană. Și dacă aruncăm o privire asupra activității lui, putem zice, că în decurs de 13 ani, decînd e la noi, cu conlucrarea oamenilor de bine, a făcut multe lucruri bune, cari vor reîmîna neșterse în inimile noastre. Ca teolog absolut de Cernăuț, este predicator bun, vorbește din inimă și patrunde la inimă.

Cumpăratu-s'a o casă parohială și o altă casă pe seama școalei noastre confesionale, ambele în preț de 9900 coroane. Un merit neperitor și-a cîștigat la înființarea școalei confesionale, fiind sprijinit în împrejurări atît de grele de cunoscutul stîlp al națiunii, *Dr. Iuliu Tămășiel* și de alți oameni de bine. În anul 1904 a înființat „Reuniunea de cetire și cîntări“ ș. a. Eată de ce a fost decorat în anul 1905, din partea Arhiepiscopului cu briu roșu, spre bucuria și fala noastră a tutorora.

Fiind păstorul vrednic, se vede, că și poporul și-a arătat dragostea față de biserică, căci e înpodobită, ca puține altele din dieceză.

În 2/15. Septembrie s'a sfințit un steag ocnăresc, în preț de 440 coroane, făcut prin oamenii cu inimă curate prin colectă.

Iată un mic raport despre sfințirea steagului ocnăresc:

În preseara sfințirii s'a dat din partea chorului ocnăresc, o serenadă nașei steagului, D-nei *Roza Chirilă*, cu care ocaziune vice-președintele „Reuniunii noastre“ a întîmpinat-o cu următoarele cuvinte:

Cîntec.

Codrul, eodruț de fag,
Toată vara m'ăi fost drag,
Căci de cîteori veniam
La 'ta umbră de ședeam;
Cu mîndra cînd m'am iubit,
La nime n'ăi povestit . . .

Codrul în sinul tău
Cînd eram cu puiul meu,
Sturzul mereu ne cînta,
Frunza ta ne fermeca.
Noi voioși ne mbrățișam
Și dorul ni-l resfiram . . .

Dar acum codruț iubit,
Toamna eat'o c'a venit;
Cîntăreții ț-au fugit
Și frunzișul s'a rîrit:
Ear' la tine de-om veni,
Ochii rîi ne vor pîndi . . .

Dară bunul Dumnezeu
Va face pe gîndul meu.
Primăvara va veni —
Și cînd ear' veți înfrunzi
Ear' la tine vom porni
Mai departe ne-om iubi . . .

Damian Izverniceanu.

Stimată Doamnă Nașă!

Înainte de asta cu 50 de ani, străbunii nostri au făcut un steag falnic, spre a vesti credința lor tare în D-zeu și iubirea lor față de biserică strămoșească. Fereciți ne simțim noi astăzi, că după 50 de ani, ne-a învrednicit bunul D-zeu să facem și noi un asemenea steag, ceiace dovedește, că sîntem vrednici urmași ai străbunilor nostri; păstrăm adevărat în inimile noastre credința tare în Dumnezeu și iubire curată față de biserică noastră, pe care o înfrumșetăm cu acest falnic steag. Bucuria noastră însă se mărește și prin aceea împrejurare, ca partea cea bună a inteligenței noastre române, ne sprijinește în toate cele bune și folositoare. Pentruaceia Te-am și ales cu bucurie de nașă a steagului, și din inimă curate Te salutăm și îți dorim viața îndelungată și fereciată, ca să ajungi încă mulți ani, să fi alături de noi la asemenea festivități înălțătoare, întru mărirea lui Dumnezeu și spre întărirea bisericii și a neamului nostru românesc. Să trăiești la mulți ani.

La această salutare a respuns d-nul notar *Iustin Chirilă* următoarele:

„Vă mulțumesc mult pentru ovațiunile, ce le faceți soției mele. Vă mărturisesc că bucuros am primit să fie nașă a steagului, pentrucă vād, că D-voastră vă arătați vrednici urmași ai străbunilor noștri, deci vă asigur, că pînă atunci, pînăcînd iubiți biserică dreptmăritoare, puteți conta la sprijinul oamenilor de bine ai neamului nostru, cum și la neînsemnata mea persoană, care, cum știți, întotdeauna am fost și eu în rînd cu voi, cînd a fost vorba să lucrăm împreună spre binele și ferecirea bisericii și a poporului românesc“.

Mînezi s'a sfințit steagul prin preotul nostru *Ioan Murgu*, cu care ocaziune ni-s'a adus la cunoștință, că nașa a făcut o fundațiune de 125 cornane pe seama steagului.

Curgeau lacrimi de bucurie pe fața încrețită a unor moșnegi, cari au văzut înainte cu 50 de ani sfințirea steagului vechi, și acum au ajuns să vadă cu ochii, cum copii lor se alipesc cu atîta îndemn și tragere de inimă de maica biserică, înveselind astfel pe Dumnezeu și pe toți oamenii cei buni.

Seara corul a dat un concert împreunat cu teatru, care a succes foarte bine. Laudă dirigentului *Damian Izverniceanu* și mulțumită bravilor choriști cari în clipele lor de repaus n'au cruțat osteneală spre a ne oferi tuturora atîta bucurie și voe bună.

De încheiere mă adresez către frații mei choriști: Prin cîntare preamăriți pre Dumnezeu și atunci comuna noastră Sasca montană va fi și va rămîna între cele de frunte, pornită pe calea progresului mîntuitor! Eată dorul meu ca muncitor, sub pămînt, în Anina pentru alții, și afară pe pămînt, în Sasca, pentru ai noștri!

Alecsandru Băiaș,
ocnar.

CRONICA.

Pentru „Liga antialcoolică“, ce e pe cale a se înființa la stăruințele protopretorelui, conlucrează cu zor notarul din Oravița rom. Gheorghe Bogdanu.

Masa, internațională, înjghebată în scopul frumos al înfrumșetării orașului, se întrunește astăzi, Sîmbătă seara, de rîndul ăsta în ospătăria Novak.

Copii învățătorilor, cari învață bine, sînt scutiți de plătirea didactului în școlile medii. Aviz membrilor romîni din senatul Școalei civile din localitate.

Petrecerea meseriașilor rom. din Oravița, ținută Duminecă, în Grădina de tir a reușit-n'a reușit. Voe bună ar fi fost, dar s'a cam rîrit măestrimea noastră. I-au luat străinii scocul. Eată unde duce nepăsarea față de soarta bieților meseriași, apucați deabinele pe povirniș la vale.

În ziua de Sîntă-Mărie-mică corul gr. or. rom. din frunțașă comună Greovaș a arangeat la rugă un concert împreunat cu teatru.

Atit publicul din localitate, cît și mulțimea de oaspeți de prin comunele învecinate, au fost pe deplin mulțumiți. Din venitul curat al pro-

ducțiunii s'a cumpărat pe seama școalei un dulap în preț de 90 cor.

Inainte fraților choriști!

C. R.

Primim următorul răspuns la șirele (din Nr. 3.) ale lui Iliă Căprariu:

Bivait Iliă Căprariu! Ca-cie mi-să răcoreșce inima dă dor, cînd i aud graiu. Ogoi-ce măi, că dracie n'o vorbi tãman prã romãnieșcie, nu tot niemțãșcie c'ai dã prin țãiduncuri.

Io dzãu dã șciu, cie nãe tot cîntã așcia 'n „Pogresu“; ieî scrie tot prã noturî, nu pun măi prã pãuriã, sã-l înțãlegiem și noi. Dzãu așã! Iliã-al nostru . . . închinatã limba lui dã privighitoare . . . ț-o spunie baș cum îi . . .

Duminecã giminiatã m'aducie strãjanu „Pogresu“, l-am cumpărat și io, fincã la minie 'n casã toț șciu carce . . . io nu baș pot fãrã zîrți; puș copilu sã-m cãciãșcã, și-ț spun, cã Iliã Căprariu o lovit-o măi binie. Iel a niemerit-o ca cu țancu.

Dã drag, mã duș și la popa; îi gegi și lui sã cãciãșcã, c'a înviat Iliã Căprariu. Doamne ținie-î gloata și marva, dã om cumince. Măi, în țarã strinã nu șci prãstã cice dăi. Binie cã nu s'o urvit! Aitã vremie nu-î măi audzirãm dã nume . . .

Acnu, dã Vieniãrea-mare, il aduciem prã sus la praznic; baș slujim și io și ginieremiu. Rãchiã dãstulã; io nu caut, sã-l ia pr'al cie mincie, numa s'aibã goșcii 'n biu. Vai-do-minio, cinie sã-ș impuțã pomana. Io niiciodatã nu mã dau înlãturî dã goșci. O lãsat Dumnedzãu: Rominu-ș ținie zãconu lui din bãtrini. Dar măi prã ormã cinie și fugie dã binie . . .

Ortacie Iliã, sã nu faci cumva sã ce zãboviesci pr'acolo. Dã Vieniãrea-mare sã nie 'ntilnim în pacie și cu sãntãce. Vai-do-ieo, îi aminat și mã grãbãsc dã ogor. Sãntãce dãla vãru-tu:

Ghițã Mirmocia.

E regretabil, cã școala din Greovaț zace îngropatã în nepãsarea celor datori a o ține ca ochii din cap. Ni-se raporteazã, cã zidirea e ridicatã pe un fundament slab, ce amenințã cu primejdie. Sala de învățãmint nici acum nu-î sãruitã, ear în curtea bisericii și școlii se incuibã șerpii în bugeac. Astã-primavarã s'au impușcat și doi cini turbați acolo. Dumnezeule, ce întrelãsãri nesucabile!

Biserica din Cacova se ridicã mereu. Cum se aratã, va fi cea mãi frumoasã în Valea Cașãului.

La Racãșdia încã s'a alcãtuit o fanfarã din țaranî.

Martî, la 8. Octombree cununia d-șoarei Dora Vuia din Arad cu distinsul avocat Dr. Victor Bontescu din Hațeg.

La școala primarã rom. din Maidan e substituitã din partea Conzistorului învățãtoarea N. Pențã din Petrovaselo.

La „Plugarul“ din Cacova se dã zor cu tovarãșia pentru asigurarea vitelor.

Un țaran din Agadici compãtimește soarta învățãtorului d'acolo. Pãnãcînd e soarta învățãtorului confesional romîn fõt de compãtimit?

Cînd se deschide încã o clasã la școala primarã rom. din Ciclova rom. Nu cumva cînd va fi prea tîrziu?

Învãțãtorul pensionat Damaschin Gruescu din Bocșa mont. a trecut la cele eterne în etate de 72 anî.

Din Ciclova rom. au plecat zilele astea 30 de țaranî contribuabili la America, minãți dinapoi de nevoile vieții.

În Ticvaniul mic un copilãndru, umblind cu un revolver, i-s'a slobozit arma din nebãgare de seamã și i-s'a oprit plumbul în falcã. Dece atitea revolvere, și cu treabã și fãrã treabã?

Lucrãrile liniei Oravița-Bocșa a cãii ferate înainteazã cu mult spor.

Învãțãtorul Ștefan Albu din *Recița romãnã*, da, învățãtorul Albu, a trecut la școala ungureascã din Batonya.

In *Ciclova rom.* au ars total 5 case cu tot cu zidirile economice apartinãtoare. Focul s'a iscat din nebãgare de seamã. Tot nebãgare de seamã!

Se face arunc pe comune pentru ridicarea unui spital județan. Dar la spitalurî cercuale, de carî ar fi mãi mare lipsã, nu se gîndește nimeni?

Primim mereu aprecieri asupra „Progresului“ nostru. Pe cele favorabile nu gãsım cu cale a le arãta publicului. Mulțumim cãlduros tuturor prietenilor, carî, unii poate și din simpatie personalã, ne adreseazã cuvinte atit de elogioase. Vom continua însă a publica pãrerile reprobãtoare: Unii zic, cã e prea scump, alții n'au destul de citit în el; mulți aflã, cã ar trebui sã aibe alt rost. „De foaie culturalã nu e nevoie“. Alții nu-s mulțumiți cu stilul; „nu-î ținut în limbaj destul de popular“. Unora li-se pare cã va aduce vr'o pricopsealã editorului. Restul, ca și bunãoarã „Leseverein“-ul din Cacova, simpluminte ni-l refuzã.

Culegem cu sîrguințã pãrerile de tot felul ale cititorilor și la sãrșit, faciudu-le analiza, vom vedea cine are dreptate, ear concluzia vom croi-o bineînțeles dupã forma majoritãții, cãreia avem sã ne supunem.

In curînd se vor tipãri la Tipografia „Progresul“ în Oravița tot felul de tipãriturî pentru oficiile parohiale și învățãtoresți.

La Pensionul de fete, sub direcția profesurului P. Marinescu din Turnu-Severin, s'au ncheiat inscrierile.

Un pian de vînzare.

Atragem luarea-aminte asupra anunțului farmacistului nostru Iuliu Crãciun, publicat pe pagina 4.

Dare de seamã și mulțumitã publicã.

La concertul, dat de „Reuniunea romãnã de cetire și cîntãri“ din Sasca montanã, din prilejul sfințirii steagului ocnãresc, au suprasolvit: Dr. Alexandru Coca cor. 240, Ion Murgu cor. 440, Iustin Chirilã cor. 120, Dumitru Groșșanu și Mihaï Craioveanu 1 cor. Dr. Odor Bãla 80 fil., Gheorghe Nadasky, Csoba, Georgevici, Franz Erhardt 50 fil., E. Barabas, Szũnderhorszt, Giurici, N. N., Kristen 40 fil., Dr. G. Vodã 20 fil. și Iancu Vițanu 2 cor.

Le mulțãmim și pe aceastã cale.

Alecsandru Bãias,

vicepreședintele „Reuniunii de cetire și cîntãri“.

Editor-proprietar: Gheorghe Jianu.

Redactor responsabil: Alexandru Purgariu.

Se cautã un

culegãtor-tipograf

pentru tipografia „Progresul“, N. Boldureanu în Oravița.

Condițiunile amãsurat tarifului.

5375 sz. tlkvi 1907.

Árverési hirdetményi kivonat.

Az oraviczabányai kir. járásbíróság mint telekkönyvi hatóság hogy az Óraviciana r. t. végrehajtatónak Petrucz Luka végrehajtást szenvedő elleni 100 kor. tőke követelés és jár. iránti végrehajtási ügyében az oraviczabányai kir. járásbíróság területén fekvő Krassova községi 102 sz. tjkvben 105 öi. 111, 1464, 1564, 2670, 2927, 2929, 3653 és 4707 hrsz. a. foglalt Luca Petrucz nevén írt összes ingatlanokra és 4/2040 rész erdő illetményre 870 kor. kikiáltásiáron árverést elrendelte és hogy fentebb megjelölt ingatlanok az **1907. évi október hó 21. napján** d. e. 10 órakor Krassova községházán megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alul is el fognak adatni.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 100%-át vagyis 87 koronát készpénzben vagy az 1881. évi LX. törvény czikk 42 §-ában jelzett árfolyammal és az 1881. évi november hó 1-én 3333 sz. ig. min. rendelet 8 §-ában kijelölt óvadékképes papírban a kiküldött kezéhez bánatpénz gyanánt letenni, vagy annál a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállott szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kiadta az oraviczabányai kir. járásbíró mint tlkvi hatóság, 1907 évi augusztus hó 3-án.

Dr. Zemplényi, kir. járásbíró.

2255. sz. 1907. vgrhtó.

Árverési hirdetmény.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-cz. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a fehértemplomi és oraviczabányai kir. törvényszék és járásbírósnak 1907 évi 10970 Sp. II. 992 és Sp. II. 932 számuk végzése következtében Dr. Cornean Péter ügyvéd által képviselt Spærger Hermann rom.-oraviczai, Klein József és neje aninai és Mayerhoffer Márton rakasdiai lakosok javára Tendl Károly és Tendl Alojzia greováczi és majdáni lakosok ellen 190 kor., 1200 kor. és 800 kor. s jár. erejéig 1907 évi augusztus hó 31-én foganatosított kielégítési végrehajtás utján le- és felülfoglalt és 4000 kor.-ra becsült következő ingóságok, u. m.: egy Cleiton Schuttenroth & comp. gyártmányu 8173 számu gőzgép és egy Rusztur Troitor & comp. gyártmányu 6234 számu cseplő szekrény hozzá való összes szerelvényekkel nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek az oraviczabányai kir. járásbíróság 1907 évi V. 1251/5 számu végzése folytán 2180 korona tőkekövetelés, 6% illet. 5% kamatai és eddig összesen 304 kor. 29 fillérben bíróilag már megállapított költségek erejéig, Greovác községében az alperes Tendl Károly lakásán leendő megtartására **1907 évi október hó 12-ik napjának d. u. 4 órája** határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. törvényczikk 107. és 108. §-ai értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek, szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le- és felülfoglaltatták és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t.-cz. 120. §. értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Oraviczabányán 1907 évi szeptember hó 29 napján.

Sztánkovits Miklós

kir. bír. végrehajtó.

2260 sz. 1907 végreható.

Árverési hirdetmény.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-cz. 102 §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a fehértemplomi kir. törvényszéknek 1907. évi 9481 számu végzése következtében Dr. Seemayer Károly verseczi ügyvéd által képviselt Temeskutasi takarékpénztár javára Judovits Mor és társa ellen 290 kor. s jár. erejéig 1907. évi szeptember 13-án foganatosított kielégítési végrehajtás utján le- és felülfoglalt és 1121 kor. becsült következő ingóságok u. m.: sertések, kád, szelelő rosta, széna, sertés ól, buza stb. nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésen az oraviczabányai kir. járásbíróság 1907 évi V. 1962/2 számu végzése folytán 200 kor. tőkekövetelés, ennek 1905. évi június hó 13 napjától járó 6% kamatai és eddig összesen 79 kor. 00 fillérben bíróilag már megállapított költségek erejéig, Forotikon az alperesek lakásán leendő megtartására **1907. évi október hó 12-ik napjának délelőtti 12 órája** határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-cz. 107 és 108 §-ai értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek, szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le- és felülfoglaltatták és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t.-cz. 120 §. értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Oraviczabányán 1907 évi szept. 16-én.

Sztánkovits Miklós,
kir. bir. végrehajtó.

Aviz!

Am onoare a înștiința mult stimatei mei mușterii, că mi-am acvrat deja aproape toată marfa de toamnă, avind asortiment bogat în postavuri moderne pentru haine, cum și articole de confecție pentru dame, perdele, pînză, cămăși pentru domni, cravate, umbrele și tofelul de alte mărfuri, ce aparțin branșei mele.

Rugînd a mă onora cu comande din magazinul meu, dealfel bine cunoscut, semnez,

cu distinsă stimă

Rudolf Goldstein.

Cel mai ieftin loc de cumpărat, en gros și in detail.

Cel mai ieftin loc de cumpărat, en gros și in detail.

Covoare în toată marimea.

La Tipografia „PROGRESUL” din Oravița
se pot comanda tot felul de tipărituri.

Aviz!

Eu nu anunt

ce-î de prisos, **cum fac alții**, zicînd, că la ei se capătă marfa cea mai frumoasă, mai bună și mai ieftină etc.

Dimpotrivă eu promit puțin

și caut să împlinesc mai mult, atît în serviciu solid, cît și în liferarea articolelor de cea mai bună calitate!

Și dece urmez eu așa?

Întîi primesc marfă bună dela izvor. Al doilea mi-am făcut praxa comercială în străinătate.

Am mare depozit în **delicatesuri, brînzuri indigene și din străinătate, șampagner ung.-francez, cognacuri ung.-frnceze! vinuri ungurești, spaniole, italiene**, atît dela slăvină, cît și în butelii.

cu toată stima

Bertalan Saubermann,

Oravița.

Farmacia la Sf. Gheorghe ORAVIȚA.

Pilule de Pepsin cu Acid, la boale de stomac pentru mistuire, 1 sticlă. cor. 2.—
Suppositorie Haemorhoidale, o cutie cu 10 bucăți cor. 3.—
Tablette de Rachitis, încontra slăbiciunii oaselor la copii (morb englezese), pentru copii slabî, carî se dezvoltă și cresc cu greu, 1 cutie cor. 2.—
Pasta de dinți aromatică cu kali-cioric, pentru curățirea dinților, desinfițarea gurei și întărirea gingiilor, 1 tubă cor. —.60
Menthol Drageés, contra regușelei, 1 cutie cor. —.60
Pulvere și cigarette, încontra Asthmei, mijloc escelent la respirare grea, 1 cutie de cigarette cor. 1.—
1 cutie de Pulvere cor. 1.20
Anulin, un leac foarte bun, încontra bătăturilor dela degetele picioarelor (ochi de găină), fără a avea lipsă de a le tăia, 1 cutie cor. —.60
Capsule, încontra limbricului cordelat, 1 cutie 3 și 4 coroane; în decurs de o oră scapă pe pătîmîtor de boala aceasta.
Pilule pentru îgrășare, 1 cutie cu 100 de pilule cor. 8.—

Pilule ferro-lecithin, are efect minunat la anemie, pentru carî au sînge puțin și nu au apetit, o cutie cu 50 de pilule cor. 3.—
Leac încontra Epilepsiei (boala rea), 1 sticlă 16 cor., 1/2 de sticlă cor. 8.—
Capsule încontra scursurei, atît pentru bărbați cît și pentru mneri, 1 cutie cor. 3.—
Injecție pentru bărbați, 1 sticlă cor. 1.50 și cor. 2.50
Injecție pentru femeî, 1 cutie cor. 2.50
Alifie pentru obraz, ce curăță în scurt timp toate jubrele și plezniturile obrazului, 1 borcan cor. 1.70
Cremă de obraz, (neunsuroasă), de același efect ca și alifia, 1 borcan cor. 1.—
Pudră de obraz, 1 cutie începînd dela cor. —.20
Praf încontra betesugurilor de hoare, 1 pachet cor. —.60
Praf pentru îgrășarea vitelor, 1/2 klg. 2 cor. 1 klg. cor. 3.60
Praf încontra gutunarei (suspî- cor. 2.—

Iuliu Crăciun, apotecar, Oravița.